

วิเคราะห์อิทธิพลและการเผยแพร่เรื่อง “มังกรหยก” ในไทย
AN ANALYSIS OF THE PROMOTION AND INFLUENCE
OF
“THE LEGEND OF CONDORS HERO” IN THAILAND
论《射雕英雄传》在泰国的传播与影响

จิราภรณ์ เตียวทรัพย์เจริญ
(赵安珠)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วรรณคดีจีนสมัยใหม่และ
ร่วมสมัย)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระ
เกียรติ

วิเคราะห์อิทธิพลและการเผยแพร่เรื่อง “มังกรหยก” ในไทย

จิราภรณ์ เตียวทรัพย์เจริญ 534104

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วรรณคดีจีนสมัยใหม่และร่วมสมัย)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: FAN JUN, Ph.D.

บทคัดย่อ

มังกรหยกเป็นผลงานชิ้นเอกที่ได้รับความนิยมมากที่สุดเรื่องหนึ่งของกิมย้ง ซึ่งได้พิสูจนถึงความยิ่งใหญ่ของจักรของกิมย้ง ในปี 2501 จำลอง พิศนาคะ ได้แปลเป็นภาษาไทยจากเดิมถ้าแปลตรงตัวชื่อว่า “ตำนานวีรบุรุษยิงนกอินทรี” ตั้งชื่อเรื่องเป็น “มังกรหยก” มังกรหยกนี้ก่อให้เกิดกระแสผู้คนสนใจและได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ทำให้หนังสือขายหมดภายในเวลา ไม่นานและยังพิมพ์ซ้ำอีกหลายครั้ง ตั้งแต่นั้นมานิยายกำลังภายในยุคใหม่ของฮ่องกงก็หลั่งไหลเข้าสู่เมืองไทย ทำให้เกิดกระแสนิยายกำลังภายในมากขึ้น มังกรหยกจึงกลายเป็นตัวแทนของนิยายกำลังภายใน ในเมืองไทย ถ้ามีการพูดถึงนิยายกำลังภายในก็ต้องนึกถึง “มังกรหยก”

วิทยานิพนธ์นี้ ทำการวิจัยโดยอาศัยการสัมภาษณ์ สืบค้นข้อมูล และใช้แบบสอบถาม พบว่าเรื่องมังกรหยกได้รับความนิยมจากสื่อต่าง ๆ มากมาย ทำให้มังกรหยกถูกเผยแพร่ในเมืองไทยอย่างกว้างขวาง เข้าถึงทุกชนชั้น ครองใจมหาชนมาเนิ่นนาน การที่มังกรหยกได้รับความนิยมสูงจากชาวไทยนั้นเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น ภูมิหลังวัฒนธรรมไทยจีน วัฒนธรรมผู้บริโภครวมถึงชาวจีนโพ้นทะเล เป็นต้น จากการศึกษาเรื่องมังกรหยกโด่งดังอย่างมากในยุคแรกเริ่ม ทำให้มีอิทธิพลอย่างมากต่อเมืองไทยส่งผลไปทั่วทั้ง 76 จังหวัด ในวงการบินเทิง วรรณคดี จนถึงการค้าขาย ล้วนได้รับอิทธิพลไม่มากนักน้อยจนถึงปัจจุบัน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ศึกษาด้านการเผยแพร่เรื่องมังกรหยกในเมืองไทย เน้นกล่าวถึงสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อภาพยนตร์โทรทัศน์ จนถึงอินเทอร์เน็ต วิเคราะห์ปัจจัยและสาเหตุที่ทำให้เรื่องมังกร

หยกได้รับความนิยมสูง และสามารถแพร่หลายในเมืองไทยได้อย่างกว้างขวาง อีกทั้งยังอธิบายถึงอิทธิพลของเรื่องมังกรหยกในเมืองไทย วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจถึงความสัมพันธ์ที่แนบแน่นของเรื่องมังกรหยกและเมืองไทย และเห็นถึงคุณค่าต่าง ๆ มากมายที่ผสมผสานอยู่ในเรื่องมังกรหยก อีกทั้งยังทำให้เข้าใจได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้นว่าเหตุใดผลงานชิ้นเอกของกิมย้งเรื่องนี้จึงเป็นผลงานที่ครองใจผู้ชมมาอย่างยาวนาน

คำสำคัญ: มังกรหยก นวนิยายกำลังภายใน การเผยแพร่ อิทธิพล เชื้อเตียวอิงสงจ้วน

AN ANALYSIS OF THE PROMOTION AND PUBLICITY OF “THE LEGEND OF CONDOR HEROES” IN THAILAND

JIRAPORN TIEOSAPJAREON 534104

MASTER OF ART (MODERN AND CONTEMPORARY CHINESE
LITERATURE)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: FAN JUN, Ph.D.

ABSTRACT

"The Legend of Condor Heroes" is the most popular masterpiece of Jin Yong (Mr.Louis Cha). This masterpiece has proved Jin Yong as well known "The Master of Martial Art". In 1958, the novel was translated into Thai language by Chomlong Pidnaka, and used "Mang Gorn Yok" (Jade dragon) as its Thai title. Since the "Mang Gorn Yok" was published, its printing was sold out in a short period and was re-printed from time to time. This caused an enormous feedback to Thai readers and brought a trend of Wuxia novels become very popular. "Mang Gorn Yok" then was as a representative of Wuxia novels in Thailand.

This article was completed by using interviews, questionnaire surveys, and a lot of information researches. I found that "The Legend of Condor Heroes" has got very well an attention from various kinds of media. The media has been widely distributed, has accessed and impressed to all classes of masses in Thailand for a long time. The fact that "The Legend of Condor Heroes" has been very popular in Thailand is caused from several factors, such as Thai-Chinese cultural background, consumer's culture and immigration Chinese etc. The great feedback of this novel has well caused popularity to all 76 province consumer around Thailand. As well an entertainment industry, literature industry and trading

industry also have been more or less influenced from time to time.

This thesis studies to a publishing of "The Legend of Condor Heroes" in Thailand, which mainly refers to a printing, TV-films as well as an Internet media, to analyze the causes and factors that make this novel very popular and widespread in Thailand and as well as to discuss about an influence of this novel in Thailand. This thesis beneficially makes you understand better a relationship between the "The Legend of Condor Heroes" and Thailand, and presents well a various kind of values that were intervened in each part of the whole story. Moreover, you may understand deeply why this Jin Yong's masterpiece could have got the hearts of masses for a long time.

Keywords: "Mang Gorn Yok", Wuxia Novel, Thai-Media, Publicity, Influence, "The Legend of Condor Heroes"

论《射雕英雄传》在泰国的传播与影响

赵安珠 534104

文学硕士学位（中国现当代文学）

指导老师：范君副 博士

摘要

《射雕英雄传》是金庸中期武侠小说创作的代表作品，也是金庸拥有读者最多的作品，它的发表确立了金庸“武林至尊”的地位。1958年，针隆·披拿卡（จำลอง พิศนาคะ）把《射雕英雄传》翻译成泰文——《玉龙》。《玉龙》的出现以后，就对泰国广大读者产生了巨大的吸引力，很快销售一空，并多次再版。从此，中国港台新派武侠小说陆续被译介到泰国，产生了“武侠小说”热。《玉龙》成为武侠小说的代表作品，在泰国如果谈到武侠小说，当然会想到《玉龙》。

本文根据采访所得资料、搜索资料以及调查问卷进行研究，发现《玉龙》被各种各样的媒介关注，使《玉龙》在泰国传播得很广泛，深入城乡各阶层，持久赢得大众读者的热爱。《玉龙》很受泰国大众欢迎之处由很多因素造成的，如中泰文化的历史背景、消费文化以及华侨华人等等。由于早期《玉龙》非常著名，导致了对泰国有相当大的影响力，影响面覆盖全泰76府。娱乐圈、文学圈以及商业圈都受到或多或少的影响力直到如今。

本论文主要研究《玉龙》在泰国的传播方面，主要探讨纸介、影视介以及网络介。分析《玉龙》很受泰国大众欢迎的因素、而且在泰国很广泛流传的原因。并且讨论《玉龙》在泰国有如何影响力。本论文会让学者更了解泰国与《玉龙》之间的紧密关系，会看到很多价值在《玉龙》里同化之处，而且更深刻地理解金庸的这部大作为何持久赢得大众读者的硕果。

关键词： 《玉龙》 武侠小说 泰国 媒介 传播 影响 《射雕英雄传》

引言

《射雕英雄传》是金庸最受欢迎的作品之一，也是读者心目中“中国武侠之魂”的最好载体。所以，它一发表，便真正确立了金庸武林至尊的地位。有的评论说“它不一定是金庸最好的作品，但却是金庸最重要的作品。不仅仅是因为它里面写到的人物有个性，情节很精彩，文字最漂亮。最重要的，是这部作品中充溢着‘有所担当，敢于担当’的风骨。”

《射雕英雄传》很早就流传到了海外，被翻译成很多语言，尤其在东南亚有很大影响。自从 20 世纪 50 年代末金庸的《射雕英雄传》被译介到泰国后，马上成为最受泰国读者欢迎的中国小说之一。泰国翻译《射雕英雄传》的第一位译者是针隆·披拿卡（จำลอง พิษนาคะ），他把书名翻译成《มังกรหยก》（玉龙），后来这个泰文版小说成为泰国读者耳熟能详、家喻户晓的中国小说。后来有其他翻译家重新翻译这部小说，但是最被读者接受的书名还是这个译本《玉龙》。1958 年奔集出版社出版《玉龙》后，很快成为泰国家喻户晓的畅销书，甚至有不少人为了买这部作品而在出版社前面排队等着。针隆·披拿卡的泰译本不仅有单行本出版，还有中泰文报纸连载。当时曼谷的读者迫不及待地争看《射雕英雄传》的新章节，报馆通过电报拍发武侠小说，这在报业史上是破天荒的举动。《射雕英雄传》在泰国是一部非常受欢迎的作品，泰译本引发了泰国人的强烈关注，由此也引起了泰国人对中国武侠小说的持久兴趣。

在泰国《射雕英雄传》的传播途径，不仅仅限于单行本出版、中泰文报纸连载、或漫画等这些纸质出版物，此外还有影视作品，而且是影响最大的途径之一。最早把港台电视连续剧《射雕英雄传》传入泰国的就是第三频道电视台。20 世纪 70-80 年代，外国连续剧已成了第三频道电视台的一个特色，《射雕英雄传》的收视率非常高，备受泰国观众的欢迎。除了《射雕英雄传》以外，金庸小说《神雕侠侣》与《倚天屠龙记》及其改编的影视剧都受到巨大追捧。中国影视界不断推出重拍的射雕系列的电影或电视连续剧，每一次在泰国上映和播放都受到泰国观众的热情关注。

由于武侠小说、武侠电影热给泰国电影业带来了巨大影响，在泰国出现了几部由泰国演员主演模仿中国武侠电影的影片。第一部出现于 1961 年，泰国 Chindawan 电影公司拍摄了根据《射雕英雄传》泰译本改编的电影，并且以泰译本书名《玉龙》为电影名称，由 Si-ri Si-ri-jinda 执导，Worathep·Thep-chinda 扮演郭靖，A-phinya Se-ni-wong Na A-yuttha-ya 扮演黄蓉。可以说

电影《玉龙》是惟一一部纯正泰版武侠电影,从投资人到导演及演员全是泰国人。

武侠小说《射雕英雄传》在泰国获得巨大成功,深受泰国观众的喜爱。除《射雕英雄传》外,金庸的其他作品在泰国流传也很普及,受欢迎程度高于其他中国现代作家的作品。尽管目前泰国人对《射雕英雄传》的关注渐渐少了,但是现在差不多每个曼谷的书店都还是有“射雕三部”出售。在电影电视里,《射雕英雄传》系列影视剧什么时候上映,都会引起相当多的观众的兴趣。有趣的是,泰国的有很多商铺的命名时喜欢采用与《射雕英雄传》有关的因素来吸引客户的关注,比如“玉龙”、“郭靖”、“黄蓉”等等。互联网络的各种论坛里也不断地有关于《射雕英雄传》的话题出现,且有很多人进来留言或评论。

因此,《射雕英雄传》在泰国是一部很重要影响巨大的杰作,值得进行深入地研究。

目前中国国内外对金庸的武侠小说进行研究论文、论著已经很多,学者关于金庸的武侠小说的研究可谓是越来越细致,越来越全面。《射雕英雄传》金庸研究中受人重视的一部作品。

《射雕英雄传》的思想主题、人物形象、历史背景、传统文化、描写手法以及其他方面,都得到研究者的注意。重要的研究成果有以下一些:左洪涛《论金庸〈射雕英雄传〉〈神雕侠侣〉对全真教尹志平的解读》对小说中所描写的全真教主要人物尹志平进行了分析;周效凰《〈射雕英雄传〉的不俗内涵》分析作品中的中国传统文化和通俗文化的内涵;黄萍《徘徊于传统与反传统之间——论〈射雕英雄传〉对墨学传统的继承与反思》从墨学传统的角度,以洪七公、丐帮、江南七怪等个体或集体艺术形象的分析为基础,深入阐释了《射雕英雄传》中所体现的墨学传统与反墨学传统的文化特色。

金庸小说的人物形象很丰富,所以有很多论文都着重于作品中的人物形象的分析:如周卫京《一首激越的女性主义理想赞歌——〈射雕英雄传〉女性主义解读》从女性主义、故事程式、话语权利以及女性美学的角度分析了对黄蓉这一典型的人物形象;赖笑琼《论金庸〈射雕英雄传〉中的侠之大者——郭靖》,施爱东《金庸小说的对照法则与蒙古想象——以〈射雕英雄传〉郭靖英雄形象的塑造为例》,董瑞生《环境、性格、命运——论〈射雕英雄传〉中的郭靖形象》,祝一勇《“愚”:谈〈射雕英雄传〉中人物郭靖》,李爱娟《情与理的冲突 爱与恨的交织——谈〈射雕英雄传〉杨康的艺术魅力》等都对《射雕英雄传》中的重要人物进行了细致深入的剖析。

关于《射雕英雄传》的研究在中国已经比较充分了，但是关于其在泰国的传播与影响的研究依然很薄弱。泰国现有的研究成果一般都只是关于在泰国的武侠小说的概括研究，如：王苗芳《中国武侠小说对泰国的影响》、陈妙兰《中国武侠小说在泰国的传播》、裴思兰《鲁迅和金庸在泰国的接受之比较》、昂康·昌茫《在泰国的中国武侠小说》等。以上论文涉及《射雕英雄传》的研究还不够深入，视野也不够广阔，大多数论文只是片言只语论及《射雕英雄传》。林运熙的《〈玉龙〉导读》书，比较全面地介绍了《射雕英雄传》的来历、人物形象以及翻译家诸多方面。Winai Sooksai “Circle of Snatching the Dragon’s Kingdom” (ยุทธจักรชิงบัลลังก์มังกร) 一书中有一部分分析《射雕英雄传》的历史背景。有两篇论文专门研究《射雕英雄传》：Sunisa Pariman《研究〈玉龙〉武侠小说》专门研究《射雕英雄传》的泰译版本里饱含着的文化、人物形象、价值以及历史；Worarat Piriyanasorn《〈射雕英雄传〉与〈玉龙〉的比较分析》对《射雕英雄传》的原版与泰译版本进行比较研究。以上论文和评论都没有哪一篇专门把《射雕英雄传》在泰国的传播与影响作为研究是主要课题，所以本论文选题是具有重要学术意义的研究课题。

本课题是为了探究《射雕英雄传》在泰国的传播历史，重点将从早期到近期《射雕英雄传》在泰国传播以及其对泰国文艺创作产生的具体影响的情况进行细致调查和描述，从传播的时期、数量到收视率都要掌握，以及分析翻译者翻译艺术的优劣。本文还将深入地分析《射雕英雄传》对泰国产生巨大影响的原因。本人要东奔西走的搜集资料及做调查问卷，采访了很多有关武侠小说《射雕英雄传》的重要人士，要花很长时间阅读整理资料。本人希望这篇论文，会对那些关于《射雕英雄传》在泰国的历史情况感兴趣或想研究的人有所助益。